

Författarna

Bengt Åkerberg föddes 1927 i byn Loka i Älvdalen. Efter som hans mor dog, då Bengt ännu inte fyllt tre år, växte han upp hos sina morföräldrar i Yrongården, som brukades enligt gammal sed. Det gav många praktiska erfarenheter, särskilt sedan Bengt slutat skolan och på heltid deltog i årets alla göromål.

Då NKI startade en brevskola i Älvdalen, blev Bengt elev där och tog realexamen som privatist. Studentexamen i Uppsala och akademiska studier i nordiska språk, tyska, fonetik och litteraturhistoria ledde till tjänst som adjunkt i svenska och tyska. Efter studier i filosofi med språkteoretisk inriktning undervisade han senare också i detta ämne. Ordinarie adjunkt blev Bengt 1959 vid Bromma läroverk, där han verkade till 1993.

Bengts musikintresse utvecklades genom kammarmusiken. I Uppsala var han medlem av Akademiska kapellet och efter flytten till Stockholm blev han tidigt medlem i Mazerska kvartettsällskapet.

När han rev Yronstugan i Loka och byggde upp den som sommarbostad och när han moderniserade Brommavillan från 1915, hade han nytta av vad han varit med om i Loka under det skolfria året.

Efter pensioneringen delar han sin tid mellan musik, slöjd och dalmål. Kammarmusik, tillverkning av kluriga kvartettlampor och tränotställ samt kurser i älvdalska är nu hans tre viktigaste teman.

Eva Åkerberg

Gunnar Nyström är till skillnad från Bengt Åkerberg inte infödd *övkall*. Han är uppvuxen i södra Östergötland, född där 1939. Men vägen till Älvdalen kan ändå te sig ganska rak. Av föräldrarna fick han tidigt ett starkt intresse för svenskt folkspråk. Hans mor var från Falun, och flitiga Dalaresor förde honom så till Älvdalen, första gången 1955. Besöket gav honom avgörande intryck. På gymnasiet fick han så till lärare (i tyska) en älvdaling – Bengt Åkerberg.

Bengt kom att verksamt bidra till att Älvdalen definitivt blev en bestämmelseort för Gunnar.

År 1961 kom Gunnar till byn Karlsarvet, där han blev bekant med Erik Westling (senare bl.a. ordförande för **Ulm Dalska**) och hans familj, med en för tiden gammaldags älvdalska och ett levande språkintresse. Där bodde Gunnar under närmare två års tid, ”hörande och lärande”, och studerade och dokumenterade målet, efter hand i alla socknens delar. Genom åren har han sedan fortsatt vistelserna och forskningarna i Älvdalen all den tid han kunnat.

Kunskaperna i älvdalska blev för Gunnar en utgångspunkt för de högre studierna i nordiska språk i Uppsala. Och inte minst hans erfarenheter från Älvdalen kom att föra honom till projektet *Ordbok över Sveriges dialekter*. Som redaktör och sedan ordbokschef har han under en mångårig verksamhet där haft alla landets nordiska dialekter som sitt arbetsfält.

I den mån som ordboksarbetet m.m. medgivit har Gunnar också förmedlat av sina kunskaper och sin forskning i älvdalska, bl.a. med föreläsningar, akademisk undervisning och vetenskapliga artiklar. Han fortsätter nu att arbeta med älvdalskan och hoppas särskilt kunna publicera sig om nya överraskande rön han har gjort om målet i de västra byarna.

Fuäst ɔ weksend

Stuäðum og kuägäðum ɔ tunggleð
lisslpáytsin og fafar os.

Ig saggd áv um weksend og twerend.
Fast eð var gráll fuäst ɔ weksend syndes iel
tunggelrunða swagt sos eð se al werda
ðar tunggleð ir fullt.

Fuäst ɔ weksend avum wjð rieð ien aningg
um ur tunggleð ir ðar eð ir fullt,
taingkt ig og kennd lisslnevon os
gainum menn og onumes uätt
mes dšinggum inn iem nest onum.
Ig brygd it mig umm funndir noð ɔ twerend.

Bengt Åkerberg